

Museu i històries punyents. Dir allò que no es pot explicar als museus

Històries punyents al llarg de la història: segurament els nostres museus n'estan plenes.

Aquest lema que enguany poposa l'ICOM (Comitè Internacional dels Museus de la Unesco) per al dia 18 de maig, Dia Internacional dels Museus, pretén presentar els museus com a agents pacificadors de les relacions entre els diferents pobles del món. També posa de relleu com l'acceptació d'un passat que pot resultar incòmode o dolorós pot ser el primer pas per imaginar un futur comú en el marc de la reconciliació.

Els museus poden ajudar a entendre els fets incomprendibles dels episodis dolorosos de la humanitat, fomentant la reflexió crítica i el diàleg conciliador amb el passat.

Aquest enfoc de diàleg amb el passat, encara que sigui dolorós el trobem a diferents museus del nostre país: per exemple, l'any 2014 al Museu Comarcal de l'Urgell es presentava una exposició anomenada "Tragèdia al Call" que mostrava els resultats de la investigació sobre un episodi succeït l'any 1348 en el qual 300 jueus foren assassinats a Tàrraga; l'any 2007 obria a la Jonquera el MUME (Museu del Memorial de l'Exili) per preservar la memòria de l'exili republicà desencadenat com a resultat de la Guerra Civil espanyola. Han passat més de 600 anys en el primer cas i gairebé 70 anys des de la Retirada republicana.

A tot el món la humanitat ha posat en valor espais de memòria, moltes vegades una memòria negra, d'horror, que volgutament es preserven com a record d'uns fets que no s'han de repetir: la casa d'Anna Frank a Àmsterdam,

els camps de concentració de Mauthausen, Gusen, Auschwitz o la presó de Robbeneiland, l'illa on va estar presoner Nelson Mandela.

També hi ha una altra polèmica relacionada amb la manera com s'han obtingut els fons dels museus, no podem obviar a casa nostra els fons procedents de Sixena, que actualment es troben en litigi o un cas internacional que va donar títol al llibre de Gert von Paczensky, l'any 1985, *Nefertiti vol tornar a casa* que tracta dels "tresors" del tercer món que s'exposen a Europa.

Ara mateix una crisi afecta el món, de manera especial, però no de manera única. La crisi humanitària dels refugiats de Síria. Ha provocat milions de desplaçats interns i entorn a aquest país: 2 milions de persones refugiades a Turquia, més d'1 milió al Líban, més de 600.000 persones a Jordània. Juntament amb aquest gran problema humanitari en el qual no s'han respectat els dictàmens internacionals, cal afegir-hi altres guerres i també la pobresa, que segons l'Agència de les Nacions Unides pels Refugiats han provocat el desplaçament de més de 65 milions de persones.

Hi haurà un museu que un dia tractarà aquests fets, quan trigarà a veure la llum? Quan veurem el vertader significat del problema? Estem davant d'un nou holocaust i no actuem? Massa preguntes que ens porten a respostes doloroses. Els museus d'Osona no volem viure d'esquena a aquesta greu crisi humanitària que afecta el planeta perquè som part d'aquest món en conflicte. El Museu del Ter ja va presentar l'estiu passat l'exposició "El Ter mor al Mediterrani" del fotoperiodista Sergi Cámara, denunciant el drama de tantes i tantes persones que moren en l'intent de buscar refugi. Aprofitem aquest 18 de maig per sumar-nos a les veus de protesta davant de la situació, s'han creat convencions internacionals per tal de protegir les persones que per motius polítics, de persecució, de guerra, etc., es veuen obligades a deixar casa seva. Demanem que siguin respectades, i ho fem des d'una plataforma que ens dona veu a tot el món, un dia l'any, el Dia Internacional del Museus.

Museus d'Osona